

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben hához hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Aszerkesztőség kéziratok visszaadását
 vagy megőrzését nem vállalja.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, május 16.

A dánosi függés erkölcs.

Szabad gondolkodóink nagyszáju csapatából időnkint ki-kirikkan a csatazaj:
 — Független erkölcsöt, szabad szerelmet a népek!

A független erkölcs tudvalevőleg azért független, mert az Istenről egyszerűen nem vesz tudomást, vagyis független a vallástól, a józan észről, a melyek mind elvezetnek az Isten fogalmához, és csak az ösztönre alapítja »erkölcsi« szabályait; a szerelemnek pedig azért kell szabadnak lennie, mert a polgári házasság is nagy nyűg nekik, mutatja a válópereknek rohamosan következő száma.

Ezt az erkölcsi ideált füzetekben, könyvekben, folyóiratokban adogatják be a hiszékenyeknek és a gyenge erkölcsi alapon ingadozóknak. Az iskolai vallás-oktatás eltörlése, a házassági törvények folytonos lázítása s. b. mind ezt a célt akarják megközelíteni. Ha valaki rájuk olvassa, hogy amit hirdetnek, az maszlag: egyszerűen lesajnálják azt a valakit, mint maradi, obskurus reakcionáriust, a kinek semmi érve sincs a haladás, az evolúció föntségessége iránt.

Majd meglássuk a gyakorlatban, milyen boldog lesz a magyar a független erkölcs és a szabad szerelem jelszavának uralma alatt!

A gyakorlati példa hamarabb megjött, mint szabadgondolkodóink óhajtották.

Visszafojtott lélegzettel figyel az egész ország egy állatias kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosság perének tárgyalására. A tett maga borzalmas volt; a hogy a tettesek viselkednek a tárgyaláson, az egyenesen undorító. Fogalma sem volt az embernek az erkölcsi sülyedés ilyen mélységeiről, mint a minöket ez a bünper föltár. A büszke, nagy emberi lélek ebben a perben állati színvonalon áll, fakad belőle gyűlölet, birvágy, kegyetlenség, bestialitás, csak nemes érzés nem; feneketlen mélység ez a lélek, a melyben sehol, egyetlen halvány sugárral meg nem villan az isteni szikra.

Fogalmuk sincs — legalább úgy látszik — arról az Istenről, a ki tiltja a gyilkosságot, aki a szeretet törvényét írja a szívekbe. Fogalmuk sincs arról az erkölcsről, melynek első parancsa: szeresd a te Uradat, Istenedet. Fogalmuk sincs a házasságról; egy férfinak husz felesége is volt, még a számukra is csak úgy körülbelül emlékezik; s az asszo-

nyaiknak előbb van gyerekük, mint egy jóra való szoknyájuk.

Fogalmuk sincs arról, hogy lehet férfi és nő közt az isteni rendelésből fakadó erkölcsi törvényen alapuló, felbonthatlan kapcsolat. Szóval hiányoznak belőlük épen azok az erkölcsi fogalmak, a melyeket szabadgondolkodóink is ki akarnak tépni az emberiség lelki világából.

A dánosi rablógyilkosok teljes következetességgel ragaszkodnak a független erkölcs és a szabad szerelem elveihez. Ők a szabadgondolkodók tanainak leg-hivebb követői, a kiket mint az elvek martirjait, egész bátran disztaggá vagy diszttestvérré fogadhatnak szabadgondolkodóink páholyban vagy azon kívül.

Ime, az ember vallás nélkül, a független erkölcs Isten nélkül, ime a szabad szerelem gyönyörűséges hajtásai. Ne mondja azt senki, hogy a műveltség hiánya okozza ezt a szörnyű sülyedést. Nem a kultúra hiányzik ezeknél a gyilkosoknál, hiszen láttunk már hasonló erkölcsi állapotokat a legmagasabb kultúra mellett: a császári Rómában és a forradalmi Párisban. Egy hiány okozza a fekélyt: a vallás hiánya. Ha elveszik az embertől az Istent, akkor kilopják belőle a lelket, legázolják az erkölcsöt,

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Titokzatos Isten . . .

Titokzatos Isten,
 Relytélyes vagy nekünk,
 Hiába kutatunk,
 Nem lát meg szemünk.

Előtted vergődő,
 Megtörtött szívek,
 Akarat nyilván csak
 Egy van: a tied.

Akarod, hogy gyászunk
 Állandó legyen,
 S tünnünk kell a sorsot,
 Mely örömtelen.

Akarod, hogy vesszünk,
 S az ember nem él,
 Lehull, mint a lombról
 A sápadt levél . . .

Erdődy Sádor.

U T O N.

Irta: Lengyel Géza.

Friss téli reggel volt, hideg és tiszta, fönt a fákon már napsugarak táncoltak. A kis állomás szobájában ketten voltak, Gábori meg a felesége. Várták a pesti gyorsvonalat. Gábori álmosan pislogott a fehér vidékre, az asszony vidáman nézdegélt.

— Most újra utazunk — mondotta ragyogó szemekkel és várta a hatást.

Gábori felnyitotta a szemét és nagyon egyszerűen mondotta:

— Igen, újra.

Az asszony szemrehányóan figyelmeztette rá, hogy mit jelent az utazás. Hogy az első utjok a nászut volt; a mikor szédülve és rózsa-színűen szálltak a piros párnák közé. Azután visszajöttek még mindig mámoztban és hat hónapig éltek elvonulva a bakonyvári Fő utcán. Most fölmennek megnézni a pesti világot, színházba járni, vásárolni. Es Gáborinak egy-két üzletét kell megsürgetnie a miniszteriumban. Gábori tehát az osztálytanácsosra gondolt, az asszonyban a nászut emlékei ébredtek fel. Nagy robajjal megnyit az ajtó. Két fiatal fiskális jött be, meg az öreg doktor, Naszódi. A térfiak hangos örömmel üdvözölték egymást — ők is Budapestre utaznak — az asszony kedvesen, barátságosan mosolygott és tíz perc múlva a

vonaton szorongtak a forróra fűtött folyosón. Az ablakok mögöl rosszindulatu szemek meredtek rájuk. Végre botorkáltak egy kupéba. Már ketten ültek ott, a szűk ketrec egyszerre megtelt.

Az asszony bátortalanul nézett körül:

— De fiam, hiszen ez második osztály!

Gábori nevetett: — Hát persze, hogy az. Hová gondolsz? Nem vagyunk már nászuton.

Naszódi doktor hangosan háhatózott. Már maga alá gyürte a bundáját és már kezében volt a kártya. Rászólt Gáborira.

— Van már egy esztendeje, Laci, hogy nem játszottunk. De most kipótoljuk. Van időnk Pestig.

Az asszony rémülten figyelte az urát. A férfi nem vette észre a tekintetet, csendesen felelt:

— Hogy Gyuri bácsi. Nagyon szívesen.

Megnyult az asszony arca, kis szájszögletei lefelé húzódtak és puha, tömött hajtonatai oldalt billentek. Naszódi már osztotta a kártyát, négyfelé. Az egyik fiskális visszautasította.

— Nem játszom, sohse szoktam.

Az asszony hálás pillantást vetett rá, az ura közömbösen mondta:

— Akkor hármásban játszunk!

Es megindult a játék. Rohant a vidék, végtelen hómezők váították fel egymást, a kártya csatogott és a kerekek ütötték a taktust. Az

Waldman Ernő

Diszmi, gyermekjáték, utazó, sport,
 öv és toailete különlegesség üzlete
 Rákóczi-ut (Szent István-palota.)

MEGNYILT

lesz belőle — Párisban vagy Dánoson, páholyban vagy lopott kocsi ekhója alatt — értelmes állat. Vagyis igazi kulturbestia. *

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 16.

Elnök: *Fusth Gyula.*

Az ülés tíz órakor kezdődik. Rögtön az ülés megnyitása után folytatják a belügyi költségvetés tárgyalását.

Bozóky Arpád az első szónok, a jegyzői képesítés hiányairól beszél. Vannak vidéki fiskálisok, akik megélnék a jegyzők által elrontott szerződések, telekkönyvezések miatt keletkezett pörökből. Amíg községházán pénzért csinálnak meg az ügyeket addig ott a zugirászat és a sápolás napirenden lesz. (Zaj.)

Elnök: Ezért a súlyos vádért rendreutasítom. Ha vannak adatai álljon elő vele, de ne rágalmazza meg Magyarországot jegyzői karát. (Általános helyeslés.)

Bozóky: Nem akart sérteni, csak a közhangulatra hivatkozott. Az egész községi szervezet újjászervezését sürgeti, mire nézve határozati javaslatot nyújt be. Rátér a megyei szervezet ismertetésére és a megyei törvényhatóságban helytelennek tartja a virilizmus fentartását. Példákkal illusztrálja, hogy milyen visszaélésekre vezet a jultengő virilizmus. Kezdeni kívánja a közegészségügyet is és javaslatot terjeszt be a községi és körorvosok fizetésének rendezésére. A költségvetést nem fogadja el.

Busa Burna: *Bozóky* Arpáddal szemben ő nem hive a községi közigazgatás államosításának. *Mezőfi* tegnap panaszkodott, hogy már a

protestánsok egyesítési jogát sem tartják tiszteltben. Kérde gondolkodó embereket, hát szükségük van a protestánsoknak *Mezőfi* védelmére.

Ezt a jelenséget annak tudja be, hogy vannak itt destruktív elemek, akik mindig nyiltabban, mindig szemtelenebben apostolokodnak a társadalmi széthúzás mellett. Ezek az apostolok azonban abban különböznek a tizenkét apostoltól, hogy míg azok mesterségükre nézve voltak halászsok, addig ezek csak a zavarosban halásznak. (Derűtség. Tetszés.) A jelenlegi költségvetésben több irányban javulást konstataált, szemben az előző kormányok költségvetésével. A városokról beszél ezután. Amíg eddig privilegiumokkal voltak segítségére a városoknak, addig most valóságos anti privilegiumokkal terhelik a városok háztartását. Rá kell vezetni a városokat arra, hogy saját kezelésükben tartsanak minél több vállalatot. Erthetetlen, miért adnak ki vállalkozóknak 20—30 százalékos tiszta jövedelemmel dolgozó üzemetek. A városi közigazgatásban valami olyan modus vivendi kellene találni, hogy a rengeteg restanciákat megszüntessék. Bizalommal van a kormány politikája iránt. A költségvetést elfogadja. (Helyeslés.)

Pető Sándor: A főváros ügyeivel foglalkozik. Budapest rengeteg kiadásait a legszegényebb osztály viseli. Az adóemelést ellen beszél. A budapesti elviselhetetlen lakás uzsorát is szóvá teszi. Pesten drágábbak a lakások mint Bécsben, Berlinben, Párisban és Londonban. Amellett a lakások túlszűfoltak, ami már egyenesen a közegészségügy rovására megy. A belügyminiszterium nem intézi el elég gyorsan a városi felterjesztéseket.

A pénzügyminiszter nem engedi behozni Budapesten a pezsgő adót. Ugyanigy van más luxusadókkal is.

Ezután a városi képviselők összeférhetetlenségi törvényét meg kell csinálni, mert enélkül nem lehetséges tisztességes közigazgatás. Sürgeti a városi törvény demokratikus reformját. A költségvetést nem fogadja el.

Az elnök tíz perc szünetet ad.

Szünet után.

Horváth József (nagy vázsonyi): A költségvetést gazdasági és pénzügyi szempontból vizsgálja és e szempontokból kielégítőnek találja. A főszolgabírárnak nagyobb utatálányt kér, mert a mai viszonyok mellett költségeiket sajátjokból kénytelenek fedezni. A közbiztonsági állapotainkról szól, a melyek kielégítőek.

A költségvetést elfogadja.

Az elnök konstataálja, hogy többen nincsenek szólásra feliratkozva és a vitát bezárja.

Andrássy beszéde.

Andrássy belügyminiszter szólal: Csak mozaikszzerűen akar a kérdésekkel foglalkozni. A nemzetiségi törvényről beszél. Amíg magyar lesz-e hazában, itt a magyar állameszmét meg fogjuk védeni. (Helyeslés.) Fogadják el a magyar állameszmét és béke lesz. (Helyeslés.) Más törekvésekkel szóba sem állok. (Helyeslés.) Ezután a gyülekezési jogról beszél.

Mezőfi Vilmos a gyülekezési és egyesítési jog kodifikálását sürgette s hivatkozott az ő ígéretére, ezt az ígéretet a miniszter most is fentartja, de helyesebbnek fogja *Mezőfi* is találni, ha ezt a reformot az általános választói jog alapján összeülő képviselőház alkotja majd meg.

A munkás egyesületekkel szemben a belügyi kormányt nem a nagybirtokosok érdekei vezetik, csakis a közérdek. A szakszervezetek fölösztatását a miniszter maga végzi s mivel ugy tapasztalja a legtöbb esetben, hogy az egyesítési jogot zsarnokoskodásra használják fel a munkásokkal szemben.

Ez ellen szigoruan kell a kormánynak eljárni, a miniszter csak ülni tud a munkásság egészséges szervezkedésének az egészségtelen tünetekkel szemben nem tanusíthat elnézést. (Helyeslés.)

Mezőfi a budapesti lakáskérdést is felhozta a fővárosi egészségtelen lakás viszonyokat a kormány nagyon jól ismeri, de azokon a háziorvosok megadóztatásával nem lehet segíteni. Az élet és a lakásviszonyok drágasága szoros összefüggésben van a sztrájkok által okozott nagy áremelkedésekkel. A kérdés helyes megoldása az, hogy a kormány munkáslakásokat fog építeni s egyáltalában minden eszközzel oda fog hatni, hogy a mostani állapotokon segítsen.

Ami a választói reform kérdését illeti a *Mezőfi* újabb interpellációjára akkor fog válaszolni, ha megjelölheti a reform beterjesztésének napját is, A többi felszólalásokra válaszolva elismeri és tudja, hogy a közigazgatás reformra szorul. Ma már nincs is párt, amely ezt a reformot ne óhajtana s valósággal ez a jövő egyik legsürgősebb feladata.

A kormány hive a városok önkormányzati

asszony meghuzódott az ülés zugában, a tekintete az urát kereste, körülvette kutatóan, lankadó reménnyel és várt egy meleg pillantást, egy gyöngéd mosolyt, a mi azt jelentette:

— Várj egy kicsit likém. Mindjárt vége és a tied leszek.

Hiába. Gábori tovább figyelte a kártyát és egyetlen ambiciója az volt, hogy az öreg Naszodi elismerje róla;

— No nem felejtetted még el.

Már vége a fél utnak, már a kétségbeesés környékezi az asszonyt. Tart egyre tart a végtelen játék. Az asszony nem tud már nyugodtan maradni. Megmozdul, az ura fölé hajlik. Gábori nem veszi észre. Zavartan szólal meg:

— Laci, kérlek!

Laci nem néz fel a kártyából. De felel:

— Parancsolj édes.

— Laci, éhes vagyok — mondja az asszony.

A hangja elfuló. Várja, hogy most összedőljön a hőmező, megálljon a vonat, de legalább is rögtön szétrebbenjen a játék.

De nem rebben szét, Gábori most már felnéz és azt mondja:

— Igen, Ili, hisz van étkező kocsi.

Es játszik tovább nyugodtan. Az asszony elrémülten néz körül. Segítséget vár valahonnan. Az ügyvéd a negyedik, a ki nem játszik, megszólal:

— Bizony én is mennék uzsonázni. — Ha parancsolja nagyságos asszonyom.

A nagyságos asszony az urára néz, az ura makacs nyugalommal játszik tovább. Az asszony rámeresztli a szemét és magában hangtalanul kérdezi:

— Hát eleresztene? Félesztendei házasság után? Magamban? egy idegen emberrel?

Gábor mit sem tud ezekről a viharos kérdésekről. Olympusi nyugalommal oszt és laposan, de melegen rápillantva a feleségére, szól:

— Menj, édes.

Az asszony összeszorítja az ajkait és válaszol magának:

— Hát vége. Nyul a keztyűje után s ránéz az ügyvédre. Csak most nézi meg. Cirmos szőke bajusza van az ügyvédnek, állán kis légy szakáll. Félig már felált, de nem tudta, mi lesz, jön-e az asszony. Nagyon türelmetlen és borzasztó félszeg és olyan szimpla, hogy még csunyaának sem lehet mondani. Es félig állva, félig ülve, aggodalmas arccal, összeráncolt homlokkal szól:

— Bizony, gyerünk nagyságos asszony, már nagyon éhes vagyok.

Az asszony egészen belédől, belésemmisül a bőrpárnák közé. Még egy nagyot tekint a férfira, aztán mintha a szemével visszacobná a képét. És csendesesen mondja:

— Nem megyek ügyvéd ur, a fejem fáj.

Elsőrendű angol férfi divat
szabó üzlet.

PRÓKAY M.

Nagyteleki-utca 10. szám.

ahol már megérkeztek a legizlésebben összeállított angol és belföldi szövet különlegeségei. Kitűnő szabás pontos kiszolgálás.

====Vidéki meghívásra bárhol megjelenek mintáimmal.====

fejlesztésének. A megye tulinagy közigazgatási egység s nem teremt elég nagy érdeklődést a közérdek iránt. Szükséges lesz az egyes megyei járások önállóságának kifejlesztésére is. A városok rendezése tekintetében első az anyag kérdés megoldása. A kormány egyelőre bizonyos kulcs szerint megállapítandó segítségben fogja a városokat részesíteni.

A szegény-ügy és illetőségi ügy reformját is sürgős szükségnek tartja a kormány. Ó minisztersége alatt benyújtja a fővárosi törvényt, vagy a választási reformot egyidejűleg, vagy azután lényegesen módosítani fogja. A fumei kérdést illetően a kormány az olaszság megerősítését tartja föladatnak. A rendőrség államosítását nem tartja célszerűnek. Jó rendőrséget automatikus uton is lehet szervezni. Bozóky a szolgabírói járások megszüntetését sürgeti. A közigazgatási, de nemzetiségi vidékeken magyar nemzetiségi szempontból is lehetetlenség.

A községi és körorvosok fizetésrendezését célzó javaslatot néhány nap alatt a Ház elé terjeszti. Kéri a költségvetés elfogadását. (Általános zajos helyeslés és taps. Szónokot számosan üdvözlök.)

Andrássy Gyula után Kossuth Ferenc kereskedelmiminiszter beszélt.

A színügyi bizottság a színház ellen.

Nagyvárad város színügyi bizottsága tegnap délután tartott ülésében tulajdonképpen nem annyira színügygel, mint a cabaréval és az orfeumokkal foglalkoztak.

A Nagy Endre igazgatása alatt működő budapesti »Bonbonnière« Cabaret-nak a főkapitány nem adta meg az engedélyt, hogy három előadást tarthasson Nagyváradon a Csarnokban. A tárgyalás során kitűnt, hogy nem is kérte Nagy Endre a játszási engedélyt, mert ellejtették a kérvényt beadni.

A bizottság többsége különben úgy alakult, hogy teljes szabaddátételét akarták mindenféle előadások és látványosságoknak Nagyváradon.

Felemlítették azt is, hogy a szinigazgató a mozgófénykép-színházak ellen beadványt intézett a városhoz. Azonban a szinigazgató ezt megcáfolja s az aktát nem is találták a városnál.

Az ülésen dr. Hoványi Géza elnököl s Rimler Károly, Harmathy Károly, dr. Várady Zsigmond, Mezey Mihály, Gerő Armin, dr. Kurländer Ede, Kőszeghy József, dr. Dőri Ferenc, dr. Adorján Emil és Juricskay Barna jegyző voltak jelen.

Elnök bejelentette, hogy a színügyi bizottság zárt ülésben tárgyalta a szinigazgató által bemutatott szerződéseket s azokat elfogadta.

Az elnök bemutatja Nagy Endre cabaret-igazgató márciusban beadott kérelmét, hogy júniusban három estén előadást tarthasson a budapesti »Bonbonnière-cabaret« a színházban. A kérvény most érkezett a tanácstól a bizottság elnökéhez, aki úgy értesült, hogy a szinigazgató a kérelem teljesítését hátrányosnak tartja a színházra.

Dr. Adorján Emil felemlíti, hogy a szinigazgató az Edison mozgófénykép-színház ellen is adott be egy kérvényt. Azt látja, hogy itt monopóliumot akar a szinigazgató, hogy a színházon kívül más előadások ne legyenek Nagyváradon. Ez ellen tiltakozik, mert

a színházban olyan darabokat adnak, amelyek leányok nem nézhetnek végig. Nagyváradon nem lehet este tíz órákor mindent bezárni, mert idegen-forgalom van.

Elnök bejelenti, hogy most egy konkrét kérvényről van szó, hogy a színházat átengedjék a Cabaret-nak. Rámutat, hogy a színház átadása sok bajjal jár.

Dr. Dőri Ferenc kifogásolja, hogy Nagy Endrének nem adták meg három estére a Csarnokban a játszási engedélyt. Lehetetlennek tartja, hogy a színházon kívül más előadásokat ne tarthassanak Nagyváradon.

Dr. Várady Zsigmond szintén hibáztatja, hogy Nagy Endre cabaréjának nem adta meg a főkapitány a játszási engedélyt, de ezt a színügyi bizottság azon régi álláspontjának tulajdonítja, hogy védeni kell a színházat. Ma azonban már erre nincs szükség, mert Nagyvárad 50000 lakossal bír s van idegen forgalma s a színházon kívül más szórakozást is kíván. Indítványozza 1. hogy Nagy Endrének 3 estére a színház átadását véleményezze a a színügyi bizottság; 2. kéri fel a tanácsot, hogy a színügyi bizottságot érdeklő aktákat idejében juttassa el a bizottsághoz; 3. mondja ki a színügyi bizottság, hogy nincs kifogása a kabaré s más hasonló előadások engedélyezése ellen.

Gerő Armin kijelenti, hogy Nagy Endre kérelme ügyében nem hozott semmiféle határozatot. Az utolsó nap volt nála Nagy Endre, akinek kijelentette, hogy miért nem kért engedélyt az előadásokra.

Dr. Kurländer Ede azt kívánja kimondani, hogy színügyi bizottság nem kívánja a színházat akként védeni, hogy más előadások ne legyenek tarthatók.

Rimler Károly tuhajtott dolognak tartja a vitát.

Attól a véleményről el nem lehet tántorítani, hogy védeni kell a színházat, éppen most, mikor az a miénk s szeretettel kell támogatni. A belügyminiszter rendelete kötelező a hatóságra. A cabaré engedélyének megtagadását helyesli.

Dr. Adorján Emil és dr. Dőri Ferenc felszólalása után

dr. Hoványi Géza elnök nem osztja Várady felfogását. A színügyi bizottság szabályzata előírja, hogy a bizottság feladata a magyar színház támogatása, pártolása, felvirágztatásának előmozdítása, ezért a bizottság nem mondhatja ki, hogy minden látványosságnak meg kell adni az engedélyt.

Harmathy Károly a jótékony helyi előadásokat kivéve, másra nem engedné át a színházat.

Ezután határozott a bizottság. Véleményezi három estére a cabaréban a színház átadását s a többség (4 ellen 5) elvileg kimondotta, hogy nincs ellene, miszerint mindenféle előadásokra az engedélyt megadja a hatóság.

Mezey Mihály óvást emel ez ellen a határozat ellen.

Ezzel a hosszura nyult ülés véget ért.

A bombavai gyilkosokat elfogták.

A bombavai erdőben elkövetett borzalmas gyilkosság tettesei végre kézre kerültek. A gyilkosok oláh cigányok, kiknek elfogatása egyedül Szabó Lajos ökrösi csendőrőrmester érdemének tudható.

A gyilkosság részleteiről és a tettesek el-

fogatásáról tudósítóink a következőket jelentik nekünk.

A gyilkosság története.

Popa Vesza Mikuláj koroji lakos a beéli mulatozás után részeg állapotban ment hazafelé. A kislakai határban fiatal cigány leányok és asszonyok tanyáztak. Ezeknek 100 koronát ígért Popa ha vele mennek az erdőbe. A cigányoknak meg is mutatta a pénzt azonban a cigányok nem akarták teljesíteni a kérelmét. Popa tovább folytatta az utját az erdőbe. Mikula Klára cigányasszony, fiatal egészséges szép cigány az ember távozása után Nyika Kovács János 17 éves suhancért futott. A fiu napszámon volt s a hívásra azonnal ott hagyta a munkát és sietett Mikula Klára után. A cigány asszony ezután futni kezdett, hogy utólérje Popa Vesza Mikulajt, akivel aztán együtt folytatta az utját a sűrű bombavai erdőbe. A 17 éves suhanc mintegy 200 lépésre követte őket.

Mikor már bent voltak mélyen az erdőben Mikula Klára ölelgetni kezdte a részegembert majd mindketten a földre ültek. Pár percig lehetek így, amikor Mikula Klára intett Nyika Kovács Jánosnak, aki meglehetősen távolságban maradt mögöttük. A fiu az intésre oda ment, mire Mikula Klára és a fiu között a következő rövid beszélgetés folyt cigányul.

— Fogd meg ezt az embert.

— Minek fogjam meg.

— Csak fogd meg. Tán félsz tőle.

— Nem télek én, de nem bántott engem, minek fogjam meg.

A vége mégis az lett, hogy Nyika Kovács János megfogta Popa Vesza Mikuláj karját úgy, hogy az ha védekezni akart volna is, nem tudott volna. Ekkor Mikula Klára baltát vett elő, melyet eddig rejtegetett s azzal Popának a fejére ütött. Az ütés erős volt s azonnali halált idézett elő.

A rablás.

A gyilkosság után Mikula Klára Popa Vesza Mikulájnak zsebeit kutatta át s abból mindent kiszedett. Legelőször a pénzeszacskót vette ki s azt anélkül, hogy megnézte volna, vagy Nyika Kovács Jánosnak megmutatta volna, szoknyájába rejtette.

A pénz mellett egy takarékpénztári könyv is volt, amit Mikula Klára szintén magához vett. A kifosztott embert aztán ott hagyták s ők maguk a gyilkosság szinheiyével épen ellenkező irányba mentek az erdőbe. Kétszáz lépés távolságra a takarékpénztári könyvet elásták, aztán tovább mentek. Az erdőben száraz galyakat gyűjtöttek össze s azt hátukra véve jöttek ki az erdőből. A faluban sokan látták a cigányokat, azonban most épen az ellenkező oldalról jöttek és fát cipeltek, nem tűnt fel senkinek. Hazaérve, Mikula Klára a rablott pénzből 4 koronát adott Nyika Kovács Jánosnak azért, amiért segített s azért, hogy hallgasson.

A nyomozás.

A gyilkosság hírére az ökrösi csendőrőrmester Szabó János azonnal megindította a nyo-

ENERGIN

Y EGÉSZ DOBOZ ÁRA 2.50 KORONA.

Kapható a gyógyszerárakban, de biztosan az
ENERGIN VÁLLALATNÁL PÉCSETT,
mely 6 dobozt bérmentescu szállít.

Leghathatósabb és legizletesebb hizlaló és vértisztító szer.

Számos előkelő orvostanár és szaktekintély által kitűnő eredménnyel kipróbálva!

GYERMEKEKNÉL: Siettet a járást és fogzást, eloszlatja a mirigyeket és az ótvart — biztosítja a csontok és izmok ép fejlődését — javítja és rendezi az emésztést.

FELNÖTTEKNÉL: Utólérhetetlen vérképző, gyengélkedőknél erősítő és mirigyoszlító szer, — melbajosoknál megszünteti az izzadást és elősegíti a gyógyulást.

mozást. Első gyanuja is a cigányokra esett. Megtudta a faszállítást is, ami gyanuját egyenesen Nyika Kovács Jánosra és Mikula Klárára terelte. Nyomozni kezdett ez irányban és akkor megtudta, hogy Mikula Klárának pénze van kint a falusi embereknél kamatoztatni.

Ezt a pénzt pedig a gyilkosság óta adta ki. A fontos okok alapján mivel azt hitte, hogy a gyilkosságot Nyika Kovács János követte el, mert azt látták vele, először is tehát a fiut akarta letartóztatni. A fiu azonban nem volt sehol. Eltűnt a cigányok közül. Most már biztosra vette, hogy a gyilkos egyedül a fiu volt. Hosszas kutatás után Szabó János őrmester megtudta, hogy Nyika Kovács a községben a paraszt emberek házaiban bujkál. A csendőr-őrmester az értesülés alapján egy istállóban megtalálta a fiut, akit azonnal letartóztatott. A fiu letartóztatása után bevallott mindent s ezen az alapon elfogták Mikula Klárát is. Mikula Klára tagad mindent. Nem akar tudni az egész gyilkosságról semmit s ezt fenntartja még a fiu szembesítésével is.

A cigányasszonytól megtaláltak a rabolt pénzből 70 koronát. A többi már kölcsön adta.

A bíróságnál.

A tetteseket a csendőrök tegnap bekísérték a tenkei járásbírósághoz, ahol kiballgatták őket. A fiu mindent beismer s úgy vallott a bíróságnál is, mint a csendőröknek. Az asszony konokul tagad, azonban tagadása nagyon ingadozik, mert a legkisebb keresztkérdésre is összeütközésbe jön vallomásával. A bíróság a cigányokat erős fedezet alatt őrizteti, mert a csendőrségnél való fogságuk alatt többször meg is akartak szökni. A gyilkosokat ma fogják az ügyészségre hozni.

UJDONSÁGOK.

* **Ebéd Szmeccsányi püspöknél.** Dr Szmeccsányi Pál püspök hazatérése óta ma először látja vendégül asztalánál Nagyvárad társadalmának vezetőit, előkelőseit. Az ebédre százan felül hivatalosak az előkelő társadalom minden osztályából. Az ebéd déli egy órakor kezdődik.

* **Ujabb felebbezés a Bettermen ellen.** Tegnap újabb felebbezés érkezett be a városhoz az ingatlanok értékelkedéséről szóló szabályrendelet ellen. Dr Berkovits Ferenc törvényhatósági bizottsági tag adta be. Több szakasz módosítását kívánja. A felebbezés legfontosabb része az, amely szerint azt kívánja, hogy ha a hozzájárulás alapjául szolgáló értékmegállapítás összegével akár az illető ingatlan tulajdonosa, akár a város nincsen megelégedve, bírói utra terelhető legyen a kérdés.

* **Nagyvárad orvosi sikere.** Dr Fekete Sándor a budapesti élettani intézet tanársegéde egyik kiváló tudományos dolgozatával a budapesti tud. egyetem orvosi karának 520 koronás belgyógyászati pályadíját megnyerte. A pályadíj ünnepélyes kiosztása az egyetem

ujjjalapításának ünnepén, május 13-án történt meg. A nagyjövőjú nagyváradai születésű fiatal orvosnak sokan gratuláltak a tudományos téren elért újabb sikeréhez.

* **Szücs Géza lábát amputálták.** A város egész közönsége benső részvétellel érdeklődik a villamostelep előtt oly szerencsétlenül járt Szücs Géza városi tb. löszámvevő állapota iránt. A kezelő orvosok megállapították, hogy a szerencsétlenül járt derék tisztviselő lábát amputálni kell s Barta Gábor budapesti egyetemi tanárt, országos hírv. operateur meghívták a műtét végzéséhez. Barta Gábor tanár tegnap hajnalban érkezett Nagyváradra s azonnal a Waldmann szanatoriumba hajtatott, ahol már várták dr Grösz Menyhért, dr Fráter Imre és dr Rácz Miksa orvosok, akikkel a tanár konzultált s abban állapodtak meg, hogy az összeroncsolt lábát amputálni kell, mert csak így menthető meg a beteg élete. Azonnal átvitték Szücs Gézát Biharmegye közpórházába, ahol megfelelőbben hajtható végre a nehéz műtét. Itt dr Barta Gábor tanár az orvosok segítségével mellett levágta a beteg összeroncsolt alsó lábszárát. A tanár kijelentése szerint a műtét jól sikerült s reményt táplál, hogy ha valami komplikációk nem lépnek fel, a beteg életben marad. A műtét után a beteg állapota jobbnak mutatkozott; láza nincs s érverése jó. Szücs Géza további gondozás végett a közpórházban maradt, ahol a legkitünőbb ápolásban részesül.

* **Orvosaink nagy számmal,** mintegy harmincan — keresték fel tegnap délben dr Rácz Ödön szanatóriumot és vizgyógyintézetet, melynek modern berendezései, vizgyógytermei, villanyfürdői, belélegző fülkéi, szénsavas, moor stb. fürdői lettek bemutatva. Az utcai rész, hol a bennlakó vezető orvos lakik — el sem árulja, hogy belől csendes, pormentes, kertektől körülövezett helyen emeletes szanatórium-épület van, modern beteg-szobákkal, műtőszobával s ezekkel egy épületben a fürdők és egyéb gyógytényezők, melyek a tudomány mai állása szerint orvosilag rendelni szokott *kurák* vételét itthon, Nagyváradon lehetővé teszik. Így az összes vizgyógy módokat, villanygyógy módokat, de szénsavas, moor, fenyő, vastüredket is — sőt *Reichenhall*-ba se kell menni, hogy sós-fenyő belélegzéseket beszívjon a beteg, mert ugyanaz a berendezés van meg itthon is. Orvosaink arról győződtek meg, hogy modern, hasznos, könnyen hozzáférhető, tisztán tartott és rendben vezetett intézménnyel gyarapodott városunk.

* **Öngyilkos ügyvéd.** Nagyszalontai tudósítónk egy jobb sorsra érdemes embernek öngyilkosságáról ad hírt. *Czegledy* István dr nagyszalontai ügyvéd, két évvel ezelőtt az alkoholisták táboraiba lépett s ez nem csak fizikumát, de szellemi képességét is tönkre tette. Az addig nyugodt természetű s gondos családapa egyszerre megváltozott s türehtetlen lett a családban. Feleségével és öt gyermekével gorbombán bánt, amiért azok elváltak tőle. Az elválás után felesége Nagyváradra költözött a gyermekekkel együtt s az ügyvéd egyedül maradt Nagyszalontán. Legutóbb viselete megváltozott az ügyvédnek, s úgy látszott mintha megkomolyodott volna. Tegnap azonban szomorura fordult sorsa. Délben nyugodtan megébedelt aztán szobájában egy karosszékre ült szivarra gyújtott. Pár pillanat múlva egyszerre

hangos revolverlövés hallatszott a szobából. Az ügyvéd inasa ijedten rohant be s akkor már holtan találta az ügyvédet, kinek egyik kezében revolver s a másikban a szivar tüstőlgett. Az ügyvéd fejéből patazott a vér. Az öngyilkosságról értesítették az orvost, aki azonban már csak a beállott halált konstatalta. Az öngyilkos három levelet hagyott hátra. Egyet özv. édesanyjának, egyet Kiss Imre református esperesnek és egyet *Borbély* László dr ügyvédnek. Az ügyvéd tettét abnormális állapotban követhette el. A Czegledy családot legutóbb igen sok csapás érte ez az újabb csapás teljesen megtörte. Ugyanis az ö gyilkos édes atya nem régen halt meg, két nővére tüdővészben röviddel előbb hunyt el s egy testvére pedig öngyilkosságot követett el.

* **Eljegyzés.** *Karácson* Farkas hivatalosolga, a Nagyvárad Kereskedelmi és Ipar-kamaránál tegnap tartotta eljegyzését Reisz Henrik várad-velencei gazdálkodó kedves, szép leányával, Zsófiával.

* **Uszoda a Püspökfürdőben.** A Püspökfürdő kényelmes berendezése legközelebb ismét bővülni fog. Egy olyan intézményt fognak ott felállítani, ami eddig tényleg nagyon hiányzott a fürdőnek. A kellemes gyógyfürdőben a közeljövőben uszodát fognak felállítani. Az uszoda terveit a kulturmérnöki hivatal tegnap terjesztette be az alispáni hivatalhoz. A mérnöki hivatal nem emel kifogást az uszoda ellen, sőt azt nagyon üdvösnék is tartja.

* **A rendőrség zárkái.** Az új városi székház alagsorában vannak elhelyezve a rendőrség laktanyájául szolgáló helyiségek s ugyanezen alagsorban vannak a rendőri zárkák a letartóztatottak részére. Az alagsorhoz három oldalról lehet eljutni, minden nehézség nélkül s így már többször megtörtént, hogy a letartóztatottak hozzátartozói könnyen lejutottak a zárkákhoz s ott a letartóztatottakkal beszéltek, sőt egyes tárgyakat juttattak be hozzá és ezáltal meghusították a vizsgálatot. Ennek a megakadályozása céljából a főkapitány előterjesztést tett a tanácsnál, hogy a városház alagsorában három vasrácsajtót készíttessen s ezáltal a zárkák teljesen elkülöníthetők legyenek s illetéktelen egyének oda ne juthassanak.

* **A kabaré-igazgató afférje.** A jelenleg a Zöldfa-szállóban működő budapesti kabaré-társulat igazgatójának, Nagy Endrének igen kellemetlen afférje támadt az Aradon állomásozó Hadik huszárezred Ständeiski nevű kapitányával. Nagy Endre ugyanis kabaréjével megelőzőleg Aradon rendezett néhány előadást s egy alkalommal állítólag becsmérőleg nyilatkozott az aradi huszárezred tisztikaráról. Ennek nevében Ständeiski kapitány sértő hangu nyilatkozatot tett közzé egyik aradi napilapban s egyszersmind az itteni huszárhadosztály két tisztjével: Eszterházy gróf és Molnár hadnagyokkal provokáltatta Nagy Endrét, aki — értesülésünk szerint a kihívást visszautasította. Az affér ezzel még nem nyert befejezést s így annak folytatása lesz.

* **A fürdővasut építése.** A fürdővasut építésének ügye ismét előbbre jutott egy lépéssel. A peage-szerződést megkötötték a fürdővasut tervezői és a városi vasut. A városi vonalat a fürdővasut tervezői építik, de a helyi forgalmat azon a városi vasut eszközli a saját

Értesitem a n. é. közönséget, valamint igen tisztelt megrendelőimet, hogy a

tavaszi- és nyári idényre

angol skót és belföldi szövetkülönlegességeim megérkeztek.

Fischer Márton uri divat szabó
KERT-UTCA 1. SZÁM. (Szent László-tér sarok.)
Pontos kiszolgálás. Modern szabás.

kocsijaival a peagejog alapján s bizonyos összeget fizet azért a fürdővasutnak.

* **Uj gazdasági tudósító.** A földművelésügyi miniszter Bihar megye szalárdi járására Fényes Jenő vadászteleki lakost a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

* **Aki mindenáron katona akar lenni.** G. Nagy Imre mezőkeresztesi legény mindenáron katona akart lenni. Hogy biztos legyen besoroztatásában, a szalárdi sorozóbizottságnál állította magát elő. A vizsgálat alkalmával azonban nem sorozták be, mert gyenge volt. Ő azonban nem esett kétségbe emiatt, azért a mezőkeresztesi sorozáson megint előállt, természetesen eltitkolta az első vizsgálat eredményét. Mezőkeresztesen alkalmasnak találta a sorozó bizottság G. Nagy Imrét és besorozta. Ekkor kiderült az első sorozás eredménye s az ügyet a honvédelmi miniszterhez terjesztették fel. A honvédelmi miniszter most megsemmisítette a sorozások eredményét és újabb vizsgálatot rendelt el.

* **Halálozás.** Özv. Herczeg Gyuláné sz. Makó Terézia, élete 66-ik évében elhunyt. Temetése holnap, hétfőn, május 18-án délután 4 órakor lesz a körös-utcai 63. sz. háztól.

* **Erkölcstelen mutatóványok egy moziban.** Altalános felháborodással beszéltek tegnap Nagyváradon arról a csak uraknak rendezett pikáns estélyről, amely pénteken az Urániában lezajlott. Olyan közönséges trágárságokat és válogatott perverzításokat mutattak be a közönségnek mozgó fényképekben, amelyek mindenkinek arcába kergették a vért. A »disznóság« szó ezekre a mutatóványokra már nem is alkalmazható, lévén az a valósághoz képest igen gyenge. Ha az Uránia ilyen dolgokat ad a közönségnek, akkor a rendőrség kötelessége az ilyen botrányos perverz mutatóványokat betiltani. Vagy talán a rendőrség szemet fog hunyni most is? Egyelőre megelégszünk azzal, hogy felhívjuk a rendőrség figyelmét a botrányra; reméljük, megfogják akadályozni annak ismétlését s nem lesz szükséges ismétlődésnél — a jelenvolt notabilitások névsorának leközlésére.

* **Megőrült tojáskereskedő.** Beéli tudósítónk jelenti az alábbi esetet. Czika Pásh tagadómedgyesi tojáskereskedő jómódu, szolid magaviseletű ember elméjére tegnap egyszerre ráborult a baj s a szerencsétlen ember valósággal dühöngeni kezdett. Czika Pásh tegnap Kopasz Juon társaságában volt s csendes beszélgetésben töltötték az időt. A tojáskereskedő egyszerre összefüggéstelen szavakat kezdett mondani, a szeme kidülledt s a közeléből hatalmas botot ragadott fel s azzal Kopaszra támadt. Kopasz tőle telhetőleg védte magát, azonban az örült ember hatalmas botjával szemben nem tudott megfelelően védekezni. A hatalmas ütésektől Kopasz eszméletlenül terült el a földön. A tébolyodott ember dühöngését az utcán járók észrevették és megakadályozták további dühöngésében. A szerencsétlen embert tegnap be is szállították az elmeorvóháza.

* **A Püspök-fürdő megnyitása.** A régi boldog időket varázsolja vissza Kernács

János a Püspök-fürdő derék bérlője buzgó fáradozásával a Püspök-fürdőbe, amikor a mesze távolból is oly előszeretettel kereste fel a gyógyulni és üdülni vágyó közönség a pompás fürdőt. A telet és a kora tavaszt arra használta fel Kernács, hogy a fürdő alapos rendezésével teljes pompájában adhassa át ezt a remek helyet a közönségnek. A pompás park elragadó képet nyújt s a szórakozni vágyóknak a Purcsi testvérek kittűnő zenekara, a jóhírű konyha és a kiváló italok minden kívánságát kielégítik, a betegeknek pedig a csodás gyógyhatású viz adja vissza legdrágább kincsüket: az egészséget. A híres fürdő ünnepélyes megnyitása május 17-én, vasárnap lesz s bizonyára nagy közönség keresi fel a kittűnő gyógyfürdőt.

* **Gyógyszertár a Félixfürdőben.** A Félixfürdő fejlődésében jelentős esemény történt. Megnyitott Kovács Béla gyógyszertára a fürdőben. A Félixfürdő ezzel is újabb lépéssel haladt arra, hogy a közönség igényeit minden tekintetben kielégítse. A gyógyszertár tekintetel a fürdő nagy látogatottságára, egyike lesz a legforgalmasabb patikának.

* **Eredeti festmények.** Igen olcsó áron kaphatók. Megtekinthetők az EDISON-színház előcsarnokában.

x **MOLNAR H.** Bémer-téri cukrászdájában állandóan 2-szer naponta friss Mignon kávéhoz való sütemények és tea-sütemény kapható. Telefon 395.

x **Legdivatosabb nemez és szalma kalapok három koronától kezdve REICHARD áruházában kaphatók.**

Fől Biharfüredre!

Olyan hirtelen lepott meg bennünket a nyári meleg, hogy bár még időnk sincs menekülni előle, már is élvezettel gondolunk a nyári üdülésre.

A Biharhegység valódi gyöngyét képezi Biharfüred. Égbe meredő sziklái dúsz fenyveivel a tenger felszine fölött 1089 méter magasságban. Valóságos gyógyhely ózondus levegője ezer számra menő kristálytiszta fölbugyogó forrásaival. A magasság dacára még is enyhe éghajlata a legalkalmasabb üdülni helylyé avatta. Por és Szélmentes. Turisztikai szempontból egy kis Schweier. Czárán Gyula a néhai világhírű turista a Biharhegység legrészletesebb leírásában aprólékosan foglalkozik ama valódi pazar természeti kincsekkel, melynek ismeretét ő neki köszönheti a turista világ és örökre az ő nevéhez fognak fűződni a Biharhegység összes ritkaságai.

Aki az ő »kalauzát« kezébe veszi alig tud ellent állani, hogy be ne barangolja legalább a közel eső Kuszura-körut, Jád-körut Diána berke, Serenád vizesés, Csoda-Remete források a Pojeni csucs közeli kirándulások vadregényes utait.

A távolabbi Orágán-völgy Galbina jég-hó cseppkő-barlangok különféle vizesések visszhangot adó hegycsucok oly varázslatossá teszik a biharfüredi tartózkodást, amely még a fővárosi világlátott ember előtt is feledhetetlen.

Aki egyszer Biharfüreden megfordul, az többé el nem tudja feledni.

Sokakat a helyszüke és talán az ellátás fogyatékosága tartott vissza eme csodahelyről. Ma azonban dr. Radu Demeter püspök az, aki igazán lelken viseli a fürdő fejlesztését, kényelmes szállók építésével hol az üdülni minden kényelmét megtalálhatja, gyarapítja évenként. A fürdő bérletét pedig ma oly kiváló uriaszony kezeibe tette le, aki Biharország régi kiváló családjából származik, nagyuri háztartása, párat-

lan, pedáns tisztaságszeretete, mint a házvezetése az egész megyében ismeretes.

Az új bérlő a legmesszebbmenő garanciát nyújtja arra, hogy aki akár gyógyulás, akár üdülni szempontjából az idén felkeresi Biharfüredet teljesen meglesz az ott tapasztalt rend és ellátással elégedve.

Örömmel értesültem magam is eme minden tekintetben nagy sikerrel kecsegtető vállalkozásról, mert szerény magam is két évtizedes tapasztalatból tanuskodtam fenti állításaim igaz volta mellett.

Félre tehát a régi netalán kinek-kinek egyben, vagy másban nem kellemes emlékekkel a Bihar-gyöngyére.

Fől Biharfüredre!

—y—r.

IRODALOM.

Deres. Szellemes, pattogó élcekkel tele, pompás humoros rajzokkal élénkítve jelent meg a Deres legújabb száma — de van ebben a füzetben egy igen szomorú értesítés. A Deres, mely eddig 16 oldallal kopogtatott be a közönséghez, most 8 oldalra szorult össze és ha a közönség tovább is ilyen kevés pártolással keresi fel ezt a kittűnően szerkesztett élcslapot, akkor bizony be kell szüntetni. Azt írja a szerkesztő, Huszár Károly: »Egy szegény káplán egy száz koronáján kívül lapom semmiféle anyagi támogatásban nem részesült. Százával vannak olyan megrendelőim, akik járatták a lapot, de nem fizetnek sem előre, sem utólagosan. Ingyen dolgozom, ráfizetek cudarul. Két hetet várok s ha ezen idő alatt nem tapasztalom a katolikus közönség fokozottabb érdeklődését és hathatósabb támogatását, akkor becsukom a boltot, vagy átengedem a dicsőséget bárkinek, aki nem vesztette el a mi publikumunk életrevalóságába vetett hitét.«

Komoly szavak ezek, ha kissé keserűek is, érdemesek a megfontolásra, a megszivlelésre. A Deresre a katolikus közönségnek szüksége van, ezt érezzük mindnyájan; hanem az érzés nem elég. Tessék cselekedni, a cselekvés pedig: előfizetést jelent. Megérdemli a Deres: pár havi rövid pályafutása alatt is az első élcslapok közé emelkedett.

Előfizetési ára egész évre 12 korona, a kiadóhivatal címe: Budapest, VIII. Szentkirályi-utca 28. szám.

TÁVIRATOK.

Miniszterek bécsi utazása.

Budapest, május 16. Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután Bécsbe utazik s előterjesztést tesz a felségnek a bevezető munkálatokról, amelyek a pártok egyesítését célozzák 48-as alkotmány-párt címe alatt. A miniszterelnök hazaérkezése után Andrassy Gyula gróf és Apponyi Albert gróf miniszterek utaznak Bécsbe. Ezenközben folynak a tanácskozások a koalícióban egyesült pártok vezéreivel. Az a kérdés, hogy az új ala-

Aki olcsó és elegáns ruhát akar viselni az keresse fel

GELBERT MÓR uriszabó szalonját

Kapucinus-utca 5. szám. I. emelet. Justh-palota.

Hol megérkeztek készpénzzel vásárolt angol és hazai divatkelmék, melyekből mivel olcsón sikerült bevásárolnom már 22 forinttól kezdve készítek elsőrendű ruhákat mérték szerint, elsőrendű kivitelben. A n. é. közönség b. párfogását kérve vagyok kiváló tisztosítással

Divatos munka. Elsőrendű szabás. Vidéki meghívásra szívesen jövök.

Gelbert Mór uriszabó.

kulásknak ki lesz a vezére, illetve ki lesz a miniszterelnök: ez vitatárgyát nem is képezheti, mert a miniszterelnök megválasztása a felség kizárólagos joga,

Bánffy Szegeden.

Budapest, május 16. Báró Bánffy Dezső tegnap a délutáni gyorsvonattal Szegedre utazott, ahol holnap délután beszámolót tart. Társaságában Szegedre utaznak: Eötvös Károly és Dániel László képviselők, gróf Pongrácz Jenő, Laszkáry Gyula és gróf Dégenfeld József főrendek és dr. Sebestyén József titkár.

Öngyilkos anyakönyvvezető.

Szeged, május 16. Lázár Béla az ottani polgármester testvére tegnap a pályaudvarra ment ki és ott a Félegyháza felől berobogó vonat elé vetette magát. A gépész látta, amint Lázár a mozdony elé ugrik, azonban a gépet már nem tudta megállítani. A szerencsétlen ember testét a gép kétfelé vágta. Az öngyilkosságot pillanatnyi elmezavarásban követte el Lázár. Az öngyilkos feleségén kívül 8 gyermeket hagyott hátra.

TANÜGY.

Polgári iskolai magánvizsgálat. Akik a közs. polg. fiúiskolában a folyó iskolai év végén magánvizsgálatot óhajtanak tenni, azok a kir. tanfelügyelőséghez címzett kérvényüket f. é. május hó 30-ig adják be az intézet igazgatóságánál.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap délután: Három feleség, este: Tanitónő (premier.)
Hétfő: Tanitónő.
Kedd: Tanitónő.
Szerda: Tanitónő.
Csütörtök: Szzevillai női kongresszus.
Péntek: Szzevillai női kongresszus.
Szombat: Szzevillai női kongresszus.
Vasárnap délután: Aranyvirág, este Dollár királynő.

Nyáray bucsuja.

Nem az Ordög: inkább Pfefferkorn szerepe vág Nyárai egyéniségéhez. Rettegi Fridolin után ez az alakítása találkozott igazi sikerrel. — A falusi zsidónak meglehetősen megszépített tulidalizált alakját egészséges humorral, pompás természetességgel játszotta. Allandó derűtségben tartotta a közönséget, mely zajos tapsokkal vett bucsut a vendégművésztől. Így aztán, ha nem egyszer balul ütött is ki Nyárai vállalkozása az egy heti vendégszereplésben, de legalább jól végződött. S vigasztalhatja magát Nyárai, hogy minden jó, ha jó a vége. — Az itteniek közül Krasznay, Toronyi, Diósi Nusi, Asszonyi s a kis Neszvera-leányok arattak tetszést.

A Tanitónő premierje. Ma este Bródy Sándor darabja, a Tanitónő kerül bemutatásra. Minálunk a társulat drámai személyzete minden ambíciójával készült erre a bemutatásra. Hevesi Mariska kreálja a tanitónő szerepét. Erdekes szerep jut Angyal Ilkának, aki az aranyparaszt öreg Nagy István feleségét. — Az aranyparaszt fiát, Nagy Pistát, Tóth Elek játssza. Hálás szép szerepe van Kassaynak, aki a tanitót játssza. Szarvasi Soma újra az egyéniségének megfelelő szerepet kapott a darabban. O játssza az öreg Nagy István szerepét, Hajnal játssza az öreg plébánost, Derék a káplánt.

A »Sevillai női kongresszus« premierje. A szezon végén egymásután hozza színre Erdélyi igazgató a legfrissebb ujdonságokat. Közvetlen a »Tanitónő« premierje után Claude Terrasse nagysikerű francia operettje a »Sevillai női kongresszus« kerül bemutatásra. A bájos, exotikus spanyol muzsikájú operettnek csütörtökön lesz a premierje.

A »Három feleség« vasárnap délután. Lehár legutóbbi nagysikerű ujdonsága és a bravurosan hangszerelt finom muzsikájú operett. A színház igazgatósága most módot ad a vasárnap délutáni közönségnek is, hogy ezt a divatos operett-ujdonságot fél-helyárakkal is megtekinthesse. »A három feleség«-ben a társulat mindhárom énekesnője érdekes szerepet játszik Károlyi Leona, Diósi Nusi és Batizfalvy Elza játsszák a főszerepet.

MULATSÁG.

A nyomdászok táncvigalma.

A testet őrö betűszedés mesterei igen üdvös célú mozgalmat indítottak. A nehéz és veszedelmes munka mellett ugyanis nagyon sokan kapják meg a sorvasztó betegséget s nem tudják magukat kellőleg gyógykezeltetni, mert nincs hozzá anyagi erejük. Emiatt indítottak most mozgalmat. Szanatóriumot szándékoznak létesíteni, melyben menedéket találnak a beteg kartársak. E célra jövő hó 7-én Pünkösöd vasárnapján este a Sport-téren nyári táncvigalmat fognak rendezni. A táncvigalom tombolajátékkal lesz egybekötve.

A mulatság este 9 órakor fog kezdődni. A zenét a helyőrség zenekara fogja szolgáltatni. Belépődíj személyjegy 1 kor. 50 fillér, családjegy (3 személyre) 3 korona. Felülfizetéseket tekintettel a célra szívesen fogad a rendezőség.

EGYESÜLETEK.

Műkedvelő fényképezők közgyűlése.

A műkedvelő fényképezők köre e hó 24-én vasárnap d. u. fél 6 órakor tartja meg IV-ik évi közgyűlését a tüzoltó őranya nagytermében, melyen a tagok által bevezetett vendégeket szívesen látnak, ugyszintén mindazokat kik a fényképezés iránt érdeklődnek. A közgyűlést követőleg 6 órakor a kör tagjainak és a budapesti lamera körnek cca 50 drb művészi kivitelű diapontiv képe kerül bemutatásra.

Igazságszolgáltatás.

A korosma hősei.

Az alkohol gyilkos, lélekölő, vérforraló mómora, amely vadállattá változtatja az embert, ismét megkövetelte a maga véraldozatát. Ez év januárjában történt, hogy Száldobágyon a korcsmában együtt mulatott a falu három legkötekedőbb, rettegett réme, a két Almási fiu, Sándor és Lajos és Lucskai Gyula.

A három legény beléptekor a vendégek hamarosan elszédtek s így nem lévén kibe belekötni a székeket, asztalokat és üvegeket tördelték össze, majd mikor e nemes sportba beleuntak egymásba kötöttek. A szóharc csattanós befejezéseként előkerültek a csizmaszárból az élesre fent kések s a kocma alkoholgőzös levegőjét csakhamar rémes sikoltás és hörgés hasította át s a két Almási fiu vértől borítva ott fetrengett a korcsma boráztatta padlóján.

Az ügyet a tegnapi nap folyamán vette tárgyalás alá a nagyváradi kir. törvényszék büntető bírósága, amely Korn Lajos elnöklété alatt Szentlélek László és Vámosy Mihály szavazóbírákból alakult. A vádlottak és a nagyszámban beidézett tanúk kihallgatása után a közzvad képviselőtében dr. Szolnok Jenő ügyész, a védelem részéről pedig dr. Várady Odón és dr. Olasz Béla terjesztették elő pörbeszédeiket, amiknek az elhangzása után a törvényszék hosszús tanácskozás után hozott ítéletével Lucskai Gyulát 6 hónapi fogházzal Almássy Lajost és Sándort egyenként 200—200 korona pénzbüntetéssel sújtotta. Az ítélet ellen a védelem fölbevezést jelentett be a kir. ítélőtáblához.

NYILTTÉR.

Dr. Halász Márton

ügyvéd

irodáját Püspökladányból

Nagyvárad, Kapuczinus-utca 1. szám alá

== helyezte át. ==

Uj üzlet! Uj üzlet!

Lukács Nándor butor-raktára

műasztalos-, kárpitos- és díszítő műhelye
Nagyvárad, Fő-utca 8. sz. Széchenyi szállodával szemben.

Allandó raktár: háló, ebédő-
uri szoba és szalon berendezések, mindennemű modern styl szerint. Vas, réz és hajlított fa butorok rendkívül nagy választékban. 210

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak
Kivánatra rajzok és költségvetések ingyen

Friedländer I. Izsó

angol uri-divat szabó

NAGYVÁRAD, Szent János-utca 14.

Értesitem az igen tisztelt vevőimet és a nagyérdemű közönséget, hogy a tavaszi és nyári idényre a ruhaszövet különlegességeim megérkeztek és azokból állandóan nagy raktárt tartok. Kivánatra mintákat házhoz küldök

Angol, skót és belföldi különlegességek!

Pontos kiszolgálás. == Modern szabás.

Illesztéses munka.

REGÉNYCSARNOK.

TÉVUTON.

Regény.

Írta:

ALESSANDRO SCARPA.

(Folytatás.)

(60)

No, már oly gyorsan nem megy, — nevetett Sterzl, de most már biztosan remélem, hogy valamikor még felviszem a dolgomat. Büszke leszek rád, Pillangó, ha majd exelentiás Urnak címeznék?

— Most is az vagyok — erősíté Zinka. — Hisz tudod, mily hű vagyok s mennyire tartok az effélékre.

Régóta, ma látta a tábornok ismét először a két testvért ily szívélyes, barátságos viszonyban társalogni. Nagyon megörült a kibékülésnek.

— És a klíma is kedvező, — folytató Sterzl; — azt mondják, a legjobb egész Európában! A kis idegen kolóniában sok is a kellemes ember. Érdekelni fog, Zini, ha a keleti állapotokat madár-távlatból tanulmányozhatod! És a légváltás is jót fog tenni, Pillangó.

— Magaddal viszed? — kérdé hirtelen elhalványodva.

— Magától értetődik. A Konstantinápolyi öböl a legszebb pontok egyike a világon, Zini, s gyakran ki fogunk evezni a tengerre; őszszel pedig, ha időm lesz, kis kirándulást teszünk Görögországba. Milyen sokat utazott kis hölgyecske leszel, Zini! — Mutató ujjával felémelte állát és gondoskodó gyöngédséggel nézett az elsóványodott arcocskába. De arról minden szót eltűnt. A fény, mit Cecil szerencséje a nagy szemekben gyújtott, kialudt és most ijedten tekintettek maguk elé.

— Igen szép lesz, — mondá Zinka fáradtan, — igen szép... Köszönöm, Cecil, hogy rád is gondolsz... Oly jó vagy... mikor induljunk?

— Egy hét múlva indulhattok. A tengeri ut nem fog fárasztani. Athénben pihenhetsz. A forró hónapokban a hegyek közé vonulunk... — Ekkor egyszerre élesen szeme közé nézett s egész arckifejezése megváltozott; összehúzta szemöldökét és szinte durván felriadván, kiáltá: — Ha nem akarsz jönni, itt is maradhatsz, — én semmire sem kényszerítelek!

E percben megjelent a komorna és egy láda érkezését jelentette a vasutról.

— Az új báli ruhák: — kiáltá a báróné izgatottan; — mennyire örülök, hogy még idejekorán érkeztek; a udésspoir lettem volna, ha nem jelenhetünk meg új öltözetekben, Brancalonék bálján. — Tiszteletlenségnek látszott volna a hercegnő iránt... Vajon milyen újdonságot teremtett ez a Fanet? — azzal kivitorlázott az ostoba asszony a szobából.

Ez alatt Zinka — ugy nézett ki, mint egy halálra ítélt, kinek kihirdették az ítélet végrehajtásának napját, — megmerevült mosolylyal, görcsösen játszva ujjával, Cecilhez fordulva folytató:

— Hogyne akarnék, Cecil... hogy is lehet... és szerdához egy hétre utazhatnánk... Szerda legjobb... de most mégis megszeretném nézni új báli ruhámat... ne gunyoljon, bácsi... lehetőleg széppé akarnám tenni magamat... bucsuképpen!

Elsietett, de egy butoridarabban megbottlott s ledobott egy könyvet. Megállt, felvette,

lapozgatott benne, egy asztalra tette, visszatért, és átlátszó kezeinek egyikét Cecil vállára tévé, mintha valami bűnéért bocsánatot akarna kérni, hallkan suttagó: — Köszönöm, Cecil... igazán örülök — elhíheted és büszke vagyok rád! és...

Sterzl felpillantott hozzá — szeme az övéivel találkozott, — arca vonaglott a haragtól, mely nagy, önzetlen, de zsarnoki természeteken erőt szokott venni, a mikor nem képesek azokat, a kiket szeretnek, boldoggá tenni. A leánya összereszt, elijedt tőle.

— Ah, báli ruhám! — kiáltá és kiosont.

Egy darabig néma csend uralkodott.

Zinka holnap Brancalonékhoz megyen? — kérdé végre a tábornok.

— Igen, — felelé Sterzl, — legalább megígérte nekem; nem változtatja-e meg szándékát még az utolsó percben, nem tudhatom. Türelmetlenül a kis asztalon dobogtatott, mely mellette ült.

— Nos, most ez egyszer ő maga is örülni látszik rajta. — jegyzé meg a tábornok. — Öltözete nyilván érdekelte.

— Öltöze!... Hisz azt se tudja már miről beszél. Kiszépett, hogy ne lássuk könnyeit, ... kiáltá Sterzl minden önuralmát elveszítve, magánkiül. Aztán setében nézett a tábornokra, mintha restellené, hogy egy titkot elárult. Az öreg ur szomorú arca azonban megnyugtatón látszik. — Ugyis hiába való dolog ön előtt a tettetés, — mondá; — hisz vaknak kellene lennie, hogy ne lássa a nyomoruságot... Vége, bátyám! Meg van törve...

Felugrott, párszor fel s alá járt, majd megállt, tehetetlen kémozdulatot tett és vállat vonva mormogá: — Nem segíthetünk rajta... el van veszve! — Aztán leült és fejét kezére hajtva, maga elé bámult.

A tábornok a torkát köszörülte, szavakat keresett és semmit sem tudott ki hozni. Végre rekedten mondá: — Még minden jóra fog fordulni — csak legyen türelme!

— Türelmem! — ismétlé Sterzl leirbatlan hangsúlyozással, — Türelmem!... ha csak azt remélhetném, hogy kiheverül Lásza, bátyám, eleinte bosszankodtam, hogy annyira meglátszott rajta... azt hittem erőt kellene vennie magán... De most, szent Isten, hisz mindent megtesz, a mit lehet és hogy egészsége a mellett tönkre megy — az nem az ő hibája, szegénykének, Ha legalább kedvetlen volna, — de nem... soha nem panaszkodik, mindennel elégedett, még mamáival sem ellenkezik többé! És aztán — s ez a legrosszabb... szobája az enyém fölött van... éjjelenként hallom, a mint hallkan, nesztelenül, mintha valakit felkölteni télné, fel s alá jár órákig... és olykor az éjjeli csendben zokogni hallom... de nappal soha sem sir! Mélyen fellélekzett. — S ha még oly valaki volna, a ki érdemes rá, — szölt tovább, — de ez a kékszemű, jellemtelen, nyomorult gazember!... Nem kellett volna rendes viszonyaiból kiragadnom nem lett volna szabad megengednem e közeledést, Tudom, soha sem volt érdemes reá, még akkor sem lett volna az, ha... a mint képzeltem — nem bánom, nevéssen képzelődésemea, — elég kegyes lett volna, komolyan venni a dolgot... Oh, nem tudhatja mi az, nap nap mellett vele találkozni — hallani, a mint rendesen kérdi: »Hogy vannak a hölgyek?«... Azt hiszem, meg kell fulnom! Össze szeretném törni, eltaposni, mint egy undok férget... és udvariasnak kell lennem! Mutatnom sem szabad, hogy megbántott a legkedvesebben a mim van, halálra sebzette!

Most a báróné visszatért a szalonba!

— Superbe! — szölt mórlikázó mosolyá-

val. — Superbe! Zinkának még sohasem volt ehhez hasonló szép s jobban álló toiletteje.

— Szép, — felelé szórakozottan Cecil, — hol van Zinka?

— Lefeküdt, erős migrainje lett, — suttagó a báróné; — a mai fiatalság semmit sem bír meg; — én az ő korában...

Mínt hogy azonban a tábornoknak semmi kedve sem volt mórlikázó barátnőjének fiatalkori emlékeiben gyönyörködni, bucsut vett. Az előcsarnokban még erősen megszorítá Sterzl kezét.

— A szerencse kedvez, édes barátom, fényes jövő áll előtted és Zinka az új, igen kellemes viszonyok közt. bizonyára hamar fog felejteni, — mondá elérzékenyülve, de erős meggyőződéssel. Örülök tevékeny. új életének.

Igen... új életének!

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, május 16.

Osztrák hitelrészvény	—	—	626.25
Magyar hitelrészvény	—	—	734.75
Leszámitoló bank	—	—	403.—
Rimamurányi	—	—	509.25
Osztrák m. államvasuti részv.	—	—	644.50
Közuti vasut	—	—	528.50
Városi villamos vasut	—	—	282.50

A gabonatőzsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, május 16.

Buza okt.	50 kilogrammonként	11.81
Buza ápr. 1908	—	8.51
Rozs ápr.	—	12.57
Zab ápr.	—	91.11
Tengeri máj. 1908.	—	7.32

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1908. május 16.

Magyar arany járadék 4 száz.	—	—	109.25
Magyar koronajáradék 4 száz.	—	—	92.—
Magyar koronajáradék	—	—	81.25
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	—	—	92.—
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	—	—	95.—
Magyar nyeresemény sorsjegy kölesön	—	—	185.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölesön	—	—	140.—
Osztrák járadék papirban	—	—	91.57.
Osztrák járadék ezüstben	—	—	96.50
Osztrák járadék aranyban	—	—	113.75
Osztrák korona járadék	—	—	29.55
1860. osztr. államsorsjegyek	—	—	146.—
Osztrák magyar bankrészvény	—	—	1780.—
Osztrák hitelbank-részvény	—	—	260.73

A sarkadi hernyók. A sarkadi határban rettenetesen sok hernyó pusztít. A hernyók teljesen ismeretlen fajuk és elképzelhetetlenül falánk. A hernyók a legelőt teljesen elpusztították s most már a vetést is pusztítják. A pusztítást az előjárók bejelentették a földművelésügyi miniszternek, aki egy szakközéget küldte ki a helyszínre. A miniszteri kiküldött a hernyókat lehengerezette s a földet felszántatta. A pusztítás egyelőre most megszűnt.

A szerkesztésért felelős

Dr. VUCSKICS GYULA.

Női divat terem.

Neuländer D. Dezső angol és francia női divatterme

Nagy-Körös-utca 3. szám.

Vidéki meghívásra saját költségemen azonnal kiutazom. Legmodernebb szabás és minden időben a legújabb divatlapok.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy nálam készülnek a legkényesebb igényeknek megfelelő zsakot kosztümök, ugy szintén francia toilették a legszebb kivitelben. A nagyrebecsült hölgyközönség szives megrendelését kérve, vagyok kiváló tisztelettel,

Nádor és Groszfeld cipőgyárát

Bejárat Torna-utca 5. Nagypiac-tér (Wégner-házba) helyezte át. Helybeli és vidéki :: telefon 63. ::

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**
pótléka

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvényűnél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsölésésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török László gyógyszerészmű, Budapest. Dr. Richter gyógyszerár az „Arany országhoz“.

Prágában, Elisabethstrasse 5. szám.
Mindennapi szétküldés.

Elsőrangú új cukrászdát nyitottam!

Telefon 806. Telefon 806.

Rákóczi út 9. sz. Szövetkezeti üzlet mellett.

Hogy több felől említett tisztelt vevőimnek és a vidéki közönség b. óhajainak eleget tehessek üzletem a mai kor igényeinek megfelelően berendeztem. — Reggeli és oszonna kávé, csokoládé és finom Luxus sütemények kávéhoz. Fagyalt jegeskávé hideg kávé. Finom friss különlegességek megrendeléseket mindenkor elfogadok 1 kor. tejszínes tortákat mesés kivitelű Kugler süteményeket.

Valamint külföldi tapasztalataim a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlom. Kiváló tisztelettel

KOVÁCS JÁNOS,
cukrászati specialista.

FŐ-ÜZLET: Rákóczi-ut 9. FIÓK-ÜZLETEK: Szent János-utca 38. és Rákóczi-ut és Sztaroveszky-utca sarkán, ifj. Popper József házában. :: helyi és m. telefon 120.

BETON VÁLLALKOZÓ

szíves figyelmébe ajánlom a T. K. építész és építelő uraknak, hogy vállalkozom egyszerű munkáktól legdiszesebb kivitelig, úgymint Terrázó, vasbeton, cément, burkolatok. Rendelésre készítek márványutántzat, szokli vagy kör és függő lépcsőket, úgy Rabic falhoz gipsztáblák készítését cémentből. Fürdőkád, vízmedencék és földalatti csatornák levezetését lelkiismeretesen és jutányosan készítek. Kész betoncsöveket eladásra tartok 10 és 15-ös 20-as 30-as belméretekben. A nagyérdemű közönséget értesítem, hogy levélbeni felhívításra úgy vidéken, mint helyben készséggel megjelenek. Becses pártfogásukat kérve,

kiváló tisztelettel.

BODÓ SÁNDOR cementező-mester
Nagyváradon, Vitéz-u. 18. sz.

Fogorvosi

és fogtechnikai műterem
Nagyvárad, Rákóczi-ut
(Fő-utca) 22 szám.

Rendelés: d. e. 8—12-ig.
d. u. 2—6-ig.

állami és városi hivatalnokok, valamint tanítók 20 % árengedményben részesülnek, részlet fizetésre is.

Rákóczi-ut 22.

Fogorvosi és fogtechnikai műterem vezetősége.

Borok eladása.

Stern Márton nagyváradai szőlője en termett következő minőségű és mennyiségű borok eladandók.

1907. év termés	765 liter	Bakar
« « »	1975 »	Riesling
« » »	1708 «	Kadorka
» « »	1597 »	Veres
1905/6. » »	2647 »	«
1905. » »	3104 «	Kadorka
1904. « »	1485 »	«

Venni szándékozóknek irodámban felvilágosítást adok.

Közbenjárók kizárva.

Paczauer József,
ügyvéd.

Elsőrendű

terméke a magyar pezsgőgyártásnak, melyben a francia jelleg kifejezetten érvényesül, s mint ilyen, az idegen pezsgőket pótolni van hivatva.

Szőlő-oltványokat

szállít,
fajtiszta
ságáért
jótállva
legdusabb
választék-
ban a már
évek óta
elsőnek

és legmegbízhatóbbnak ismert:
Küküllőmenti első szőlőoltvány-telep.
Tulajdonos: **Caspari Frigyes,**
Medgyes 28. sz. (Nagyküküllő megye.)
Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó mint írásbeli bizonyítást szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Hirdetések

felvétetnek

a kiadóhivatalban.

Legjobbak
a
Moskovits
czipők.
Kossuth-utca 5.

Van szerencsém a n. é. uri közönség szives tudomására hozni, hogy a legdivatosabb angol szöveteim megérkeztek, melyből a legelegánsabb ruhákat kedvező feltételek mellett készítek.

tavaszi idényre

A. n. é. közönség szives támogatásáért esedezve vagyok kiváló tisztelettel

KISS ISTVAN, angol uri szabó

Színház utca 4. (Adorján-palota.)

Uj fényképészeti és festészeti műterem Nagyváradon.

LEMBERT EDE

fényképészeti és festészeti műterme

mely a modern kor kivánalmainak megfelelően teljesen ujonnan épült Rákóczi-ut 8. szám a. (Fő-u. Győrffi-ház) megnyílt.

Műtermében készít:
Platin képeket
Aquarelleket
Olajfestményeket
és régi képek után új másolatokat.

Elsőrangú kivitel!

Pénz.

Olesó
töketörlesztéses kölcsönt

10—75 évre folyósít, ugyszintén régi drágább kamatu kölcsönöket kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt.

Házak, szőlők, földbirtokok

örök árban való adás-vételét vagy bérletét a legsikeresebb eredménnyel közvetít.

Földbirtokok parcellázását

saját költségére elvállalja és financiroza.

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár,
bankbizományi és hitelforgalmi iroda
Nagyvárad, Mészáros-utca.

Telefon szám 424.

GLEICHENBERG

KLIMATIKUS
GYÓGYHELY.
Stájerország.

Nyári évad: Május 15-től október 1 ig

Félszín jelleget legkedvezőbb klimatikus viszonyok.

Gyógyjavulatok: légzőszervek, (hurut, asztma, emphysema,) szívizom betegségei, idegbajok, rekonvalescentia.

Gyógyeszközök: inhalációs és pneumo-terapie, szén-savas fürdők, hidegvizgyógyintézet, gyógygimnasztika, napfürdők stb.

Gyógyforrások: Konstantin, Emma-forrás, Johannis kut, Klausenforrás.

Gazdagon illusztrált prospektusokat küld, lakás-és kocsikról gondoskodik a fürdőgazgatóság.

Gépjavitó műhely

NAGYVÁRAD

Hattyu- és Vitéz-utcák sarkán.

Teljesen korszerűen, legújabb gépekkel felszerelve és villanyerőre berendezve. Készítek, javítok és szerelök mindennemű gazdasági gépet, modern berendezéseket, gőzgépeket. Elvállalom nyomdai gépek javítását is felelősség mellett.

A nagyérdemű közönség tömeges pártfogását kéri:

Schmidt Frigyes.

Közgazdasági Bank Részvénytársaság.

A »Magyar Élet- és Járadékbiztosító Intézet mint szövetkezet« nagyváradai vezérképviselőéhez tisztességes, megbízható ügynökök felvételnek.

Jelentkezhetni a Közgazdasági Bank részvénytársaság Nagy-Teleky-utca 10. sz. a. helyiségében.

Közgazdasági Bank R.-Társaság.

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉK-PÉNZTÁR JELZÁLOGKÖLCSÖNEI.

A Nagyszebeni Általános Takarékpénztár (Nagyszében) ad félévi tőkét és kamatokat magukban foglaló egyenlő részletekben teljesen törleszhető jelzálogkölcsönöket és pedig 10, 15, 18, 23, 25, 27½, 32, 35, 40, 41, 44 ½, 50 évi törlesztésre.

Kölcsönkérvényeket elfogad: Breitenstein Frigyes, Bethlen-utca 9., ki egyzersmind bővebb felvilágosítást is nyújt.

VILLAMOS és LÉGSZESZ

világítási berendezéseket, elektromotorok, Dynamogépek szerelését magánosok kastélyok és malmok részére. Telefonok, jelzőcsengők, villámhárítók, iv-lámpák, izzólámpák valódi Auer-égők szállítását, ivlámpaszemek pótlását azok berakását, berendezések jókarbantartását a legmérsékeltebb árak mellett elvállal

ifj. Stern Sándor cég

Nagyvárad, Bémer-tér 2.

|| Költségvetések díjmentesen ||

egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Telefon szám 556.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férfürdőhöz (Kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
1 szelvény	1 szelvény 15 korona
1 szelvény	1 szelvény 17 korona
1 szelvény	1 szelvény 18 korona
1 szelvény	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K.-ért, színtűgy felöltőszövetet, turistalódot, selyemkangarnt stb. stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztgyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, na szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Örökös választék. Mintahú, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

Agárdi István mázoló és butorfestő

az Emke-palota alatt.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat szép, finom s a legjutányosabb árak mellett elkészíteni, különösen **butorfestésekre** igen nagy súly fektetek, nemkülönben épületmunkákra és berendezésekre is.

Ezenkívül nálam hízi szükségletekhez kívánandó színekben különféle olajba tört festékek is kaphatók, melyeket annyival is inkább előnyösebb nálam beszerezni, hogy minden további piszkolódás, keverés kikerülésével használni lehet.

A nagyérdemű közönség jóindulatu pártfogását és bizalmát, melyet eddig irányomban tanusított, úgy ezután is kiérdemelni óhajtom.

Ugyanitt tisztességes családból származó 1—2 fű tanulóul felvétetik, fizetéssel avagy teljes ellátással. (Lehet vidéki is.)

189

Tisztelettel **Agárdi István**, mázoló és butorfestő.

Félix-gyógyfürdő nyári idény megnyitása.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **május hó 17-én azaz vasárnap az összes fürdő- és vendéglőhelyiséget** a t. vendégek rendelkezésére bocsájtom. Az évadra szerződötett **ifju PURCSI PEPI** közkedvelt zenekara közreműködése mellett. Hirneves konyhám, tisztán kezelt boraim, pontos kiszolgálás, mérsékelt étlap árak mindig a t. közönség rendelkezésére állanak.

Tisztelettel

KOMZSIK ALAJOS
fürdőbérő.

BENZINMOTOROK

kőolaj-üzemre is alkalmasak, gőzlokomobilok, utimozdonyok, gőzcséplőgépek, aratógépek, teljes malomberendezések, talajmivelő eszközök, stb. stb

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

A MAGYAR KIR. MÁVVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST.

V., VÁCI-KÖRUT 32.

FIGYELEM!

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy egy hely-
beli előkelő kereskedőtől sikerült vennem: szövet,
lűszter, selyem, angol ruha vászon, zefir damaszt és vászon árukat és azt

a Haász Manó-féle árukkal együtt

Zöldfa-utcán, a Zöldfa-kávaházzal szemben elárusítom.

Tisztelettel

Szabó Jenő.

Függönyök, szőnyegek, storok és ágygarnitúrák.

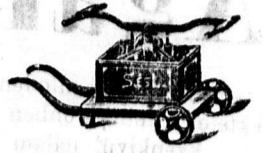
Stern Jakab

első nagyváradai villanyerőre berendezett réz és harang-öntődéje, épület, díszbadagos és vízvezeték felszerelő.

Nagyvárad, Kert-utca 1. sz.
Városi és vidéki telefon 194.

Készít ércárut, géptelszereléseket, fém és sárgaréz, nyersöntvények, bárminemű csen-

gök, harangok, szivattyúk, fecskendők, víz- és gőz-vezetékekhez szükségeltető sárgaréz és fémmunkákat, miudennemű épület és díszmübadagos munkákat, víz-vezetési berendezéseket. Saját találmányu és a m. kir. József-műegyetem által engedélyezett ACETYLEN fejlesztő készülékeimmel felszerelék városok, kastélyok, szállodák, vendéglők és magánlakásokat. Költségvetést bármely szakra díjmentesen eszközölök.

Tátray Sándor

vasöntő, épület és műlakatos műhelye

Elvállal épületvasalást, vízvezeték berendezést villanyvilágítási, closett- és fürdőszoba-főlszerelést, épület és sárrács készítést

valamint vasöntést, eszterga munkát, gyalulást, gőzkazán és mindennemű gépek javítását, gépalkatrészek, fémperselyek, csapágyak, transzmissiók öntését és megmunkálását gyorsan és jutányos áron.

Nagyváradon.

Teleky-utca 35. sz. a.

== CIPÓT FERENCZ ==

Pannonia vendéglős kellemes téli kertjében és éttermeiben kitűnő italok és ételekről gondoskodva van.

Mindennap zene.

Fővárosi izlés.

Blous és Pongyola Kizárólag Vajda és Róna cégnél Szent László-tér és Zöldfa utca sarok.

Fűszer és csemege üzlet

Adorján palota. Színház-u. 4. szám. Friss tea-vaj. 1 liter Vacuum petróleum 11 kr. Kivánatra házhoz szállítatik.

Vol Albert.

Lakás.

A központ közelébe keresek 3-4 szobás utcai lakást.

Cím a kiadóban.

Nyaraltatás.

A nagy érdemű közönség b. figyelmébe ajánlom, hogy **szőrmeáruikat és a téli öltönyöket** nyaraltatás végett csakis szakmabeli egyéneknél méltóztassanak elhelyezni — hol kívánatra bármikor felmutatható legyen.

Nagy raktárom és üzletem a tűz ellen **biztosítva van**, azért is kérem a nagyérdemű közönség szives bizalmát.

Nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlom, hogy a nyaralást csakis szücs-höz adják, mert csak az tudja gondját viselni.

Mély tisztelettel

Zimányi András,

képesített szücsmester.

NAGYVÁRADON.

☐ Színház-utca 4 szám. Adorján-palota. ☐

M e g n y i t ó ü n n e p é l y !

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a

Szent László (Püspök)-gyógyfürdőt

vasárnap, május 17-én (kedvezőtlen idő esetén is)

== ünnepélyesen megnyitom. ==

Az ünnepélyen **Porcsi Testvérek** békéscsabai elsőrendű

zenekara játszik.

Gyönyörű sétányok, nagy őserdő, szép terraszok és éttermek, kitűnő gyógyhatásu természetes meleg-fürdők, lawn-tennis, tekepálya, Cursalon zongorákkal és billiárdal a tisztelt közönség rendelkezésére állanak.

A megnyitás táncmulatsággal lesz egybekötve.

Kitűnő italokról, jó ételekről pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról a nagyérdemű közönséget biztosítom.

Mély tisztelettel

Kernáts János,

fürdő-bérlő.